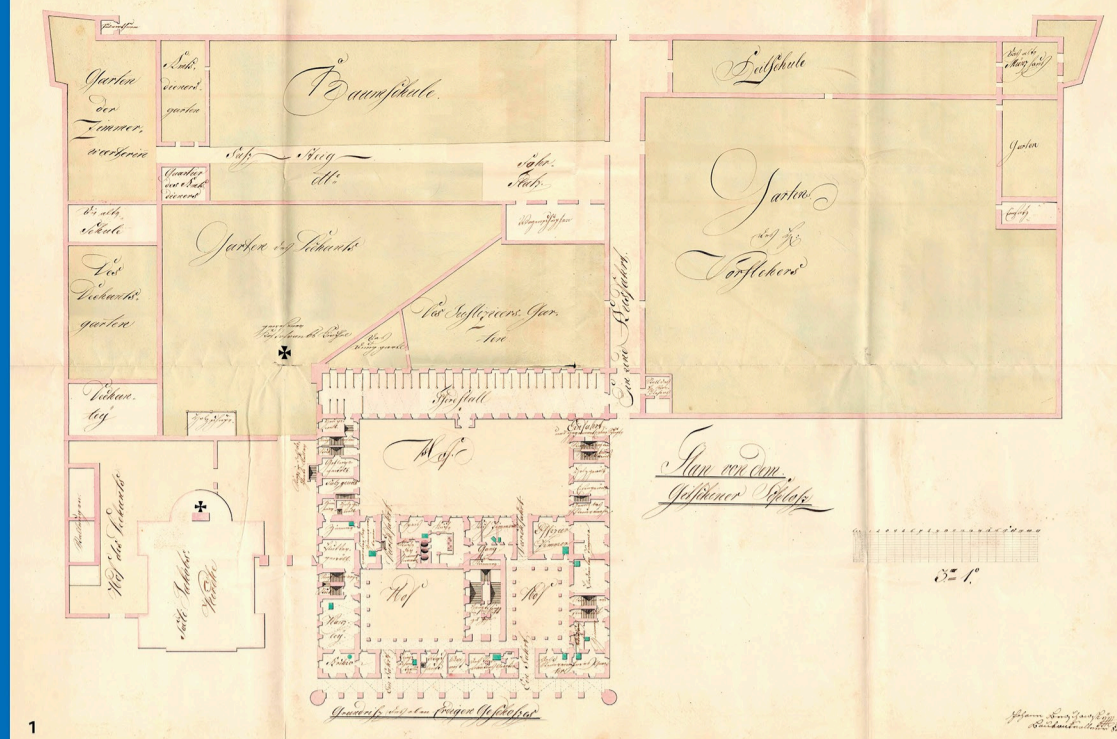

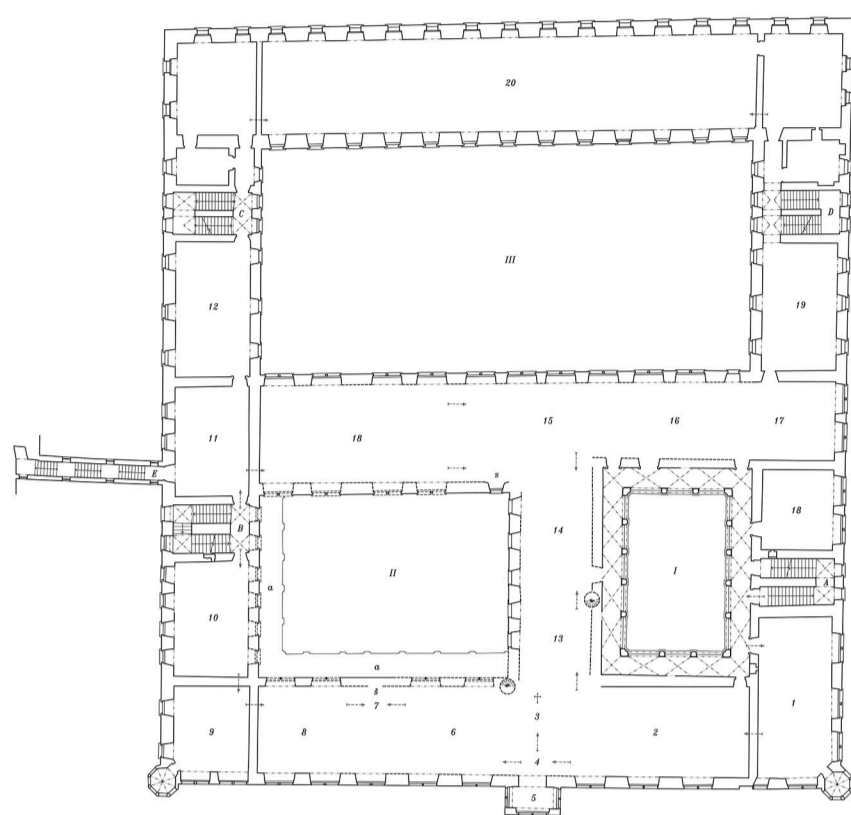
Valdštejnův palác v Jičíně

K budování nového paláce se Valdštejn – patrně z ekonomických důvodů – nakonec neodhodlal a vrátil se do staré části města, kde začal opravovat a rozšiřovat starý Smiřický palác. Chvilku dnes trvá, než tento Valdštejnův palác na hlavním jičínském náměstí najdeme. Trochu se přikrčuje v jednom z jeho rohů a jeho podnož na silných a krátkých pilířích vzbuzuje dojem fasády na malých nožičkách, topících se zpola v dlažbě.

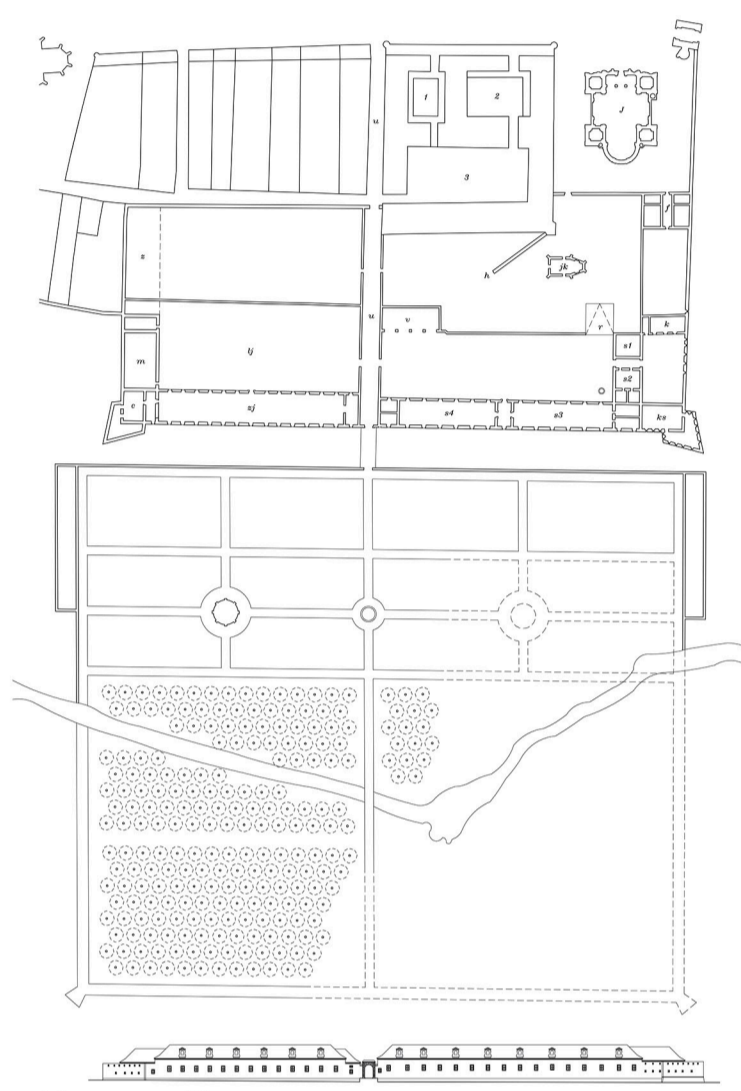
Tato „varianta brod“, jak bychom možná s klasikem dnes řekli, je výsledkem zesílení handicapu, který měl již Smiřický palác. Byl sice umístěn na nejvyšším místě náměstí, to bylo v pořádku, avšak měl již sám velmi nízké podloubí, a když se palác rozhodl Valdštejn rozšířit, učinil tak směrem k Valdické bráně, tedy proti svahu, a tak se nová část ještě více snížila. První architekt paláce Andrea Spezza si toho byl vědom, a tak přístavbu navrhoval jen o výšce jednoho podlaží. Po jeho smrti na počátku roku 1628 však nový jménem neznámý stavitel došel k názoru, že by bylo dobré novou část zvýšit a srovnat ji tak se starou. Valdštejna to rozzuřilo: „ať mě ten zkurvysyn neničí moji stavbu!“, psal rozčilen z vojenského tábora. Na místo vyslaný Pieroni vévodu však uklidnil, že to je dobrý nápad a rozpracoval myšlenku ve vlastním návrhu. Chybějící vertikality nové části vyřešil tak, že na ni nechal vztyčit stejné štíty, jaké měla stará smiřická část. Jeho kontextuální návrh je zajímavý i proto, že vzešel od architekta, který by mohl celou fasádu navrhnout ve zcela novém stylu, místo toho se však podřídil dané situaci. To by byl jistě dobrý příklad pro dnešní architektu, kteří zpravidla usilují, aby nové části se starými co nejvíce kontrastovaly.

1

2

3

1/ Johann Broschowsky, areál zámku v úrovni přízemí, 1823.

[SOA Plzeň, pracoviště Klášter, ÚS Trauttmansdorff, inv. č. 109, sg. G 29, kart. 115, sl. Gitschin, Fasc. 29, 1820-1831]

2/ Rekonstrukce areálu s dolními staveními a zahradou. [kresba PU]

1 hlavní nádvoří	jk kostel sv. Jana Křtitele
2 druhé nádvoří	r rampa
3 stájové nádvoří	b1 východní bastion
J kostel sv. Jakuba	b2 západní bastion
f fara	lj letní jizdárna
k kovárna	zj zimní jizdárna
ks kočovské stáje	c tzv. stará mincovna
s1 první stáje	m mičovna
s2 druhé stáje	z pozdější zbrojnice
s3 třetí stáje	p mostek přes příkop
s4 čtvrté stáje	t horní terasa zahrady
v vozovna	ř Cidlina
u ulička	
h zbytek staré hradby	

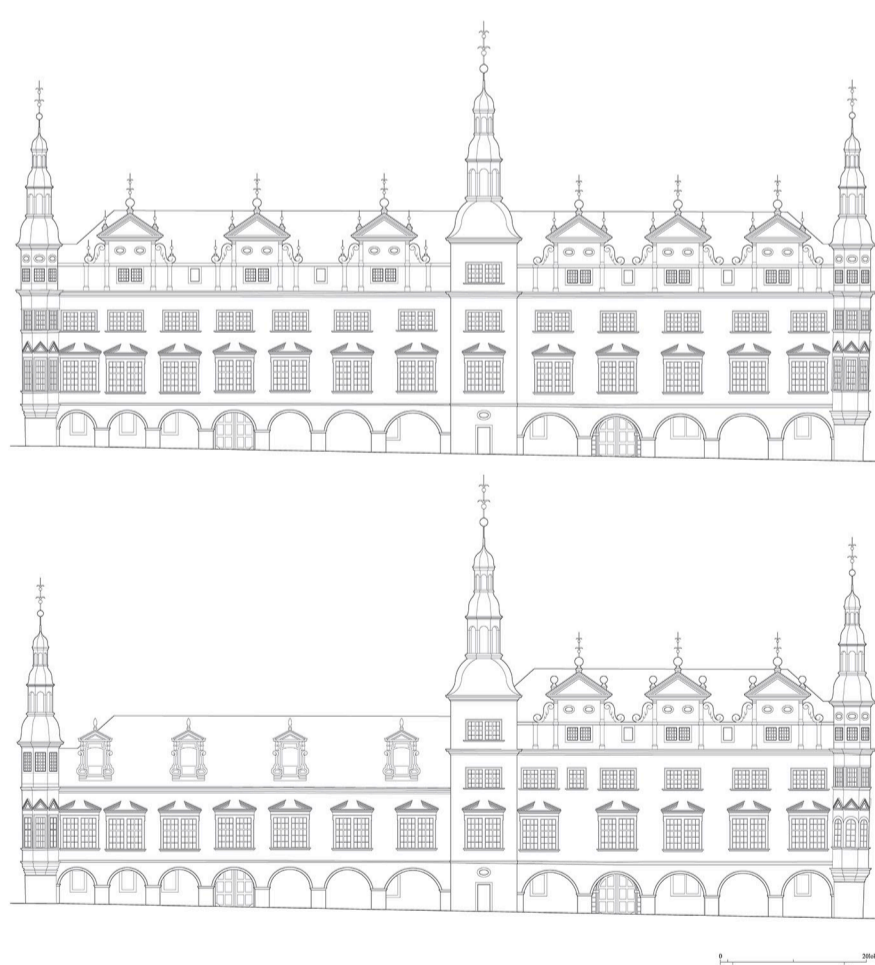
Areál zahrady podle Sebregondiho plánu z roku 1633, čárkovaně možná hranice podle stabilního katastru 1842. Dole: rekonstrukce fronty areálu dolních stavení.

3/ Rekonstrukce plánu 1. patra k roku 1634 s vévodovým apartmánem. [kresba PU]

1 předsíň
2 vstupní sál
3 kaple sv. Marka
4 chodba
5 rizalit
6 první antekamera – rytířský sál
7 chodba
8 druhá antekamera
9 audienční síň
10 pracovna
11 ložnice
12 pokoj
13-14 první apartmán pro hosta
15-17 druhý apartmán pro hosta
18 slavnostní sál
19 neurčená prostora
20 prostory nad stájami
a nerealizovaná chodba
s šnekové schodiště
I hlavní nádvoří
II druhé nádvoří
III stájové nádvoří
A-D schodiště
E chodba na oratoř v kostele sv. Jakuba.

5

4

4/ Rekonstrukce průčelí v plánované podobě před rokem 1629 a v realizované podobě kolem 1634. [kresba PU]

5/ Praha, palác Smiřických na Malostranském náměstí na veduté korunovačního průvodu Marie Terezie v roce 1743.

Detail z rytiny Jana Josepha Dietzlera. [Johann Heinrich Ramhoffs, Drey Beschreibungen, Erstens: Des Königlichen Einzugs, Welchen Ihre Königliche Majestät die Allerdurchläuchtigste und Großmächtigste Fürstin Und Frau, Frau Maria Theresia [...], Praha 1743. Muzeum hlavního města Prahy, inv. č. H 125 620]

Valdštejnův
Lvi ve službách
císařů

Po stopách
šlechtických rodů
2020

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV